

Пояснювальна записка

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та для підтримки малого та середнього підприємництва»

1. Мета

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та для підтримки малого та середнього підприємництва» (далі – проект Постанови) розроблено з метою імплементації відповідних положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), створення правових механізмів реалізації положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон), а також удосконалення встановленого правового регулювання з метою ефективного функціонування системи контролю і моніторингу державної допомоги.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Необхідність прийняття проекту Постанови базується на таких законодавчих підставах.

Частиною першою статті 267 Угоди про асоціацію передбачено, що протягом трьох років з дати набрання чинності Угодою про асоціацію Україна має, зокрема, прийняти національне законодавство про державну допомогу.

Відповідно до пункту 6 розділу 9 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону Кабінет Міністрів України має: подати до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом.

Згідно з витягом із протоколу від 14.12.2017 № 46 засідання Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності Антимонопольному комітету України необхідно, зокрема, подати в установленому порядку Кабінету Міністрів України проект рішення Уряду щодо повної імплементації відповідних регламентів та настанов Європейського Союзу в зазначених сферах.

Відповідно до статті 8 Закону до повноважень Уповноваженого органу з питань державної допомоги, яким є Антимонопольний комітет України (далі – Уповноважений орган, Комітет), належить, зокрема, визначення належності до державної допомоги заходів з підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, оцінювання допустимості державної допомоги для конкуренції, прийняття рішень, передбачених цим Законом.

За час реалізації Комітетом, передбачених Законом повноважень було виявлено недосконалість встановленого правового регулювання, які полягають у прогалинах процесуального характеру, а також невідповідність окремих положень чинної постанови Кабінету Міністрів України від 07.02.2019 № 57 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку

регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва» нормам європейського законодавства, а саме:

Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014 «Про визнання деяких категорій допомоги сумісними з внутрішнім ринком при застосуванні статей 107 та 108 Договору» (зі змінами від 01.08.2021);

Повідомленню Європейської Комісії «Керівні принципи регіональної державної допомоги» (2021/С 153/01) від 29.04.2021, у зв'язку зі змінами в європейському законодавстві, що ускладнює належне виконання Комітетом функцій контролю за державною допомогою.

Крім того, з метою захисту національних інтересів, забезпечення економічної самостійності держави, прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави в цілому, для отримання статусу кандидата на членство в ЄС, подальшої роботи над інтеграцією України до ЄС, організації стабільності та безпеки Європейського континенту, Україна, дотримуючись цінностей, закріплених у статті 2 Договору про Європейський Союз, та відповідно до статті 49 цього Договору, 28 лютого 2022 року подала заявку на членство в Європейському Союзі, підписану Президентом України.

Відповідно до спеціальної процедури вступу до ЄС, Україною отримано анкету-опитувальник для отримання статусу кандидата на членство в Європейському Союзі, яка, зокрема, містить питання щодо імплементації до законодавства ЄС законодавства про державну допомогу суб'єктам господарювання.

У зв'язку з викладеним, прийняття та реалізація положень проекту Постанови є однією з передумов отримання Україною статусу кандидата на членство в Європейському Союзі, що є вкрай важливо для України в період воєнного стану та післявоєнної відбудови держави.

3. Основні положення проекту акта

Проектом Постанови пропонується визначити критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки малого та середнього підприємництва, а саме:

- мету надання державної допомоги;
- категорії отримувачів державної допомоги;
- максимальний розмір державної допомоги, яка може надаватися;
- умови та спосіб розрахунку сукупного розміру державної допомоги;
- витрати, що можуть бути відшкодовані отримувачам державної допомоги.

4. Правові аспекти

Правовими підставами розроблення проекту Постанови є:

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;

Регламент Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014 «Про визнання деяких категорій допомоги сумісними з внутрішнім ринком при застосуванні статей 107 та 108 Договору» (зі змінами від 01.08.2021);

Повідомлення Європейської Комісії «Керівні принципи регіональної державної допомоги» від 29.04.2021 (2021/С 153/01);

Закон України «Про Антимонопольний комітет України»;

Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту Постанови не матиме впливу на надходження та витрати державного чи місцевого бюджетів України, тому фінансово-економічні розрахунки не наводяться.

6. Позиція заінтересованих сторін

Публічні консультації будуть проведені відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 03 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект Постанови не стосується функціонування і застосування української мови як державної, тобто не потребує позиції відповідної заінтересованої сторони, а саме - Уповноваженого із захисту державної мови.

Водночас реалізація положень проекту Постанови може стосуватися питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, тобто потребує позиції відповідних заінтересованих сторін: Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України», Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні, Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю.

Проект Постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тобто не потребує надсилання на розгляд Науковому комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проект Постанови потребує погодження із Міністерством розвитку громад та територій України, Державною регуляторною службою України, Міністерством фінансів України, Міністерством економіки України, Міністерством цифрової трансформації України та Урядовим офісом координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України.

Проект Постанови потребує проведення Міністерством юстиції України правової експертизи.

7. Оцінка відповідності

Проект Постанови містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, а саме, зазначених у статтях 262-267 Угоди про асоціацію.

Водночас у проекті Постанови відсутні положення, що:

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект Постанови буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для проведення антикорупційної експертизи.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи проекту Постанови не проводилися.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту Постанови дозволить запровадити на національному рівні вдосконалені підходи оцінювання державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки малого та середнього підприємництва, та забезпечить належну імплементацію відповідних положень Угоди про асоціацію.

Реалізація проекту Постанови не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Інформація у вигляді таблиці за запропонованою формою щодо впливу на інтереси заінтересованих сторін надається в додатку до пояснювальної записки.

Додаток: на __ арк. в 1 прим.

**Голова Антимонопольного
комітету України**

Ольга ПІЩАНСЬКА

«__» _____ 2022 р.

Інформація про вплив реалізації проекту Постанови на інтереси заінтересованих сторін

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
<p>1. Суб'єкти господарювання (отримувачі державної допомоги).</p> <p>2. Надавачі державної допомоги.</p>	<p>Позитивний.</p> <p>Вдосконалення встановленого правового регулювання з метою ефективного функціонування системи моніторингу і контролю державної допомоги.</p>	<p>Запровадження на національному рівні чітких підходів до оцінювання державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та для підтримки малого та середнього підприємництва, забезпечення належної імплементації відповідних положень Угоди про асоціацію та забезпечення дотримання принципу правової визначеності під час реалізації повноважень Комітету при оцінці допустимості державної допомоги для конкуренції.</p>